

8xBERG2012

2. koncert cyklu

úterý 10. dubna v 19.30

Centrum současného umění DOX (Poupětova 1, Praha 7)

PARTNEŘI SEZÓNY 8xBERG2012

Magistrát hl.m. Prahy, Ministerstvo kultury ČR, Partnerství OSA, Open Society Fund Praha, Nadace ČHF a společnost AQH

Mediální partneři: Literární noviny, Sanquis

DĚKUJEME VŠEM JEDNOTLIVCŮM, KTEŘÍ NÁM POMÁHAJÍ

DÁRCI: RNDr. Jiří Kessler, RNDr. Ondřej Jäger, Martina a Radvan Bahouhovi, Eva a Norman Ridenouroví

ANDĚLÉ: Věra a Peter Babišovi, Eva a Tonda Blomannovi, Anička Císařová, Martina Čápková, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Lucie Silkenová, Irena Fürbachová, Eszter Honti, Aleš Janíček, Martina Kaňková, Jiří Kessler, Jitka Kloučková, Johana Kratochvílová, Maja Madarová, Ondřej Mayer, Alena Miltová, Kateřina Plevová, Marek Prchal, Barbora Prošková, Michael Romanovský, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan, Petr Venkrbec, Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek

Za přípravu a uskutečnění procházky „Industriální Holešovice“ děkujeme prof. Tomáši Šenbergerovi a jeho doktorandům ze Stavební fakulty ČVUT.

8xBERG2012

red_yellow_X | barvy

František Chaloupka – The Book of Earth / Kniha země (světová premiéra)
portamento – echoes part – waterfalls – sandbook – cadenza – sandbook II – glissando part

Heiner Goebbels – Red run

--- přestávka ---

Alfred Schnittke – Žlutý zvuk

Lucie Silkenová – soprán
VOX nymburgensis & Jan Mikušek – sbormistr

Orchestr BERG

David Pokorný – housle, Jakub Mayer – violoncello, Tomáš Otevřel – kontrabas, Štěpán Uhlíř a Petr Zelenka – kytary, Martin Klimánek – flétna, Irvin Venyš – klarinet, Jan Pohořalý – trubka, Tomáš Bialko – trombón, Jiří Genrt – tuba, Stanislav Gallin a Martin Levický – klávesové nástroje, Oleg Sokolov, Šimon Veselý a Anton Ždanovič – bicí

Peter Vrábek – dirigent

František Chaloupka (*1981) je absolventem Janáčkovy akademie múzických umění v Brně, kde v současné době pokračuje v doktorandském studiu. Zúčastnil se kompozičně-perkusionistických kurzů v Trstěnicích (2004, 2005) a v letech 2005 a 2007 byl stipendistou Ostravských dnů nové hudby. Jeho skladby uvedl prestižní festival soudobé hudby v Ostravě a zazněly také na mnoha dalších českých pódiiích, v rozhlase i v zahraničí. Na svém kontě má také objednávku od slavného Ensemble Modern. V roce 2011 založil soubor Dunami Ensemble, který zkoumá nové možnosti vývoje hudby. V současné době studuje v rámci stáže na vídeňské Universität für Musik und darstellende Kunst.

www.frantisekchaloupka.com

V roce 2011 jsem začal se sérií skladeb majících v názvu The Book Of... Vznikla tak například The Book of Sand (Kniha písku), The Book of Pendulum (Kniha kyvadla), plánované jsou například The Book Of Gestures (Kniha gest), která pracuje s neobvyklými dirigentskými gesty téměř rituálního charakteru, nebo The Book Of Light (Kniha světla). Každá z těchto „knih“ je zaměřena jako přímé vtělení předmětu, o kterém pojednává, a zkoumá také různé hudební problematiky (např. rytmus, metrum, čas, aleatoriku).

The Book of Earth (Kniha Země) vychází z konceptu neustále se proměňujících barev jako zvukové masy, která se vynořuje ze tmy a zase do ní zaniká, asi jako když se díváme z vesmíru na Zemi, která se z této vzdálenosti jeví jako modrá, ale při bližším pohledu zjistíme, že obsahuje všechny barvy. Skladba je notována tak, aby při každém provedení získala svůj jedinečný barevný obraz.

František Chaloupka

Německý skladatel a divadelní režisér **Heiner Goebbels** (*1952) dnes patří k nejoceňovanějším autorům vážné hudby a hudebního divadla. Původně vystudovaný sociolog zahájil svou kariéru v anarchistickém dechovém orchestru, později se věnoval mimo jiné různým podobám improvizace a hudebním formám na pomezí rocku, zvukových koláží a komponované hudby. Od devadesátých let je těžištěm Goebbelsovy tvorby hudební divadlo. Jeho

díla však nelze jednoduše zařadit do určitého žánru, protože v každém z nich hledá novou formu vyjádření. Většina jeho inscenací vzniká v úzké spolupráci s interprety, jimž je šita na míru. Goebbels svá díla také sám režuruje. V současné době je uměleckým šéfem Rúrského trienále. V březnu letošního roku získal mezinárodní Ibsenovu cenu, jedno z nejprestižnějších divadelních ocenění světa. Cena je určena osobnostem (ale případně i institucím a organizacím), které do světa dramatu a divadla vnesly nový rozměr.

www.heinergoebbels.com

Red Run (9 písní pro 11 nástrojů) je koncertní verze baletu, který Heiner Goebbels napsal v roce 1988 v těsné spolupráci s Ensemble Modern a tanečnicí William Forsythe's Frankfurt Ballet Company. Autor se ke vzniku koncertní verze vyjádřil takto: „Hudebníci hráli živě na scéně a byli začleněni do choreografie. Pro koncertní provedení jsem mírně zkrátil originální skladbu a použil pouze rytmicky výraznější pasáže. Ačkoliv je všechno zaznamenáno v notách, jsou tam i části, které se rozvinou v improvizaci. V Red Run jsem se, na rozdíl od pozdějších děl, ještě snažil psát 'písně' a 'sóla' pro jednotlivé hudebníky – instrumentální písně pro jedenáct nástrojů. Všechno to začíná poměrně nevinně...“

Při provedení vyžaduje Goebbels v partituře řadu detailů – zesílení všech nástrojů mikrofony, využití nástrojů z plechu a dalších kovových materiálů v bicí sekci a nechybí ani požadavek na dvě papírové krabice IKEA naplněné kamínky a ozvučené mikrofonom s halovým efektem...

Alfred Garrijevič Schnittke se narodil v roce 1934 v Engelsu, v bývalé Autonomní sovětské socialistické republice povolžských Němců (dnešní Saratovské oblasti). Jeho otec byl německý Žid, matka povolžská Němka. Rozkolísanost původu, umocněná přímou konfrontací s ruským prostředím a kulturou, předurčila Schnittkeho k častému rozvažování nad otázkou jeho národnostní identity i nad otázkou vztahu k víře. Schnittke studoval v letech 1953–1961 na

Moskevské konzervatoři. Po jistou dobu ho pojilo silné přátelské a ideové pouto s Edisonem Děnisovem, hnacím motorem moskevské hudební avantgardy 60. let, k níž Schnittke patřil. Jeho přesvědčení, že Děnisovovo až nekritické tíhnutí k západoevropskému konstruktivismu je pro soudobého skladatele správná volba, však brzy ochladlo a Schnittke se později vyznal, že na vlastní nohy se postavil teprve tehdy, až se vymanil z Děnisovova vlivu. Postupně dospěl k osobité polystylovosti, kterou nejmarkantněji rozvinul v *První symfonii* (1969–1972). Od roku 1990 žil převážně v Hamburku, kde také v roce 1998 zemřel.

www.schnittke.de, www.shnitke.ru

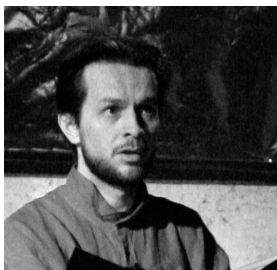
Žlutý zvuk (Der gelbe Klang, The Yellow Sound) je původně scénické dílo pro pantomimu, instrumentální ansámbl, soprán a smíšený sbor podle Vasilije Kandinského. Ruský malíř Vasilij Kandinskij vytvořil mezi lety 1909 a 1914 sérii čtyř experimentálních „barevných dramát“: Žlutý zvuk, Zelený zvuk, Černá a bílá, Fialová. Díla vycházela z teorie barev a synestezie, tedy sdružování vjemů více smyslů. Premiéry Žlutého zvuku se nicméně Kandinskij nedožil – do událostí vstoupila první světová válka a další inscenační pokusy byly neúspěšné. Prvního provedení se tak dílo dočkalo až v roce 1972 v New Yorku. Žlutý zvuk dnes existuje ve třech hudebních verzích. Americká premiéra díla byla uvedena s hudbou Gunthera Schullera, která vycházela ze ztracené původní partitury Thomase de Hartmanna, francouzská produkce představila Žlutý zvuk s hudbou Antona Weberna a konečně ruské provedení tohoto scénického díla ožilo hudbou Alfreda Schnittkeho v roce 1974. Schnittkeho verze Žlutého zvuku dnes zazní koncertně.

Lucie Silkenová je absolventkou Hudební fakulty Akademie múzických umění v Praze. Své pěvecké umění dále rozvíjela na mistrovských kurzech v Anglii, Španělsku, Německu a Rakousku. Nastudovala řadu operních rolí a hostovala na mnoha českých scénách. V Národním divadle v Praze debutovala v r. 2010 a od té doby je zde stálým hostem. Jejím debutem ve Státní opeře Praha byla role Gildy (Verdi: Rigoletto). Koncertně vystupovala mj. s BBC Symphony Orchestra v Londýně, Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK, Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu, Filharmonií Hradec Králové a s dalšími. Spolupracovala s mnohými významnými dirigenty a s úspěchem vystupovala na mezinárodních hudebních festivalech, jako jsou např. Pražské jaro, Smetanova Litomyšl, Festival Mahler Jihlava 2009 – Hudba tisíců aj. Natočila několik nahrávek pro společnosti Navona Records a ArcoDiva.

Smíšený komorní sbor **VOX nymburgensis** je výběrovým ansámblem, který má za sebou více jak dvacetiletou historii. Své snažení neomezuje na sborovou literaturu jednoho určitého období, druhu nebo stylu. Za 20 let své existence sbor koncertoval a soutěžil v 11 evropských zemích a v zámoří. Může se pochlubit skladbami jemu věnovanými i světově premiéroványými. Byl také iniciátorem vzniku mezinárodního festivalu duchovní hudby v Nymburce, dnes s názvem „Nymburské dny Bohuslava Matěje Černoorského“.

Sbor vede od roku 2000 **Jan Mikušek**, který studoval na konzervatoři v Brně dirigování a cimbál. Ve studiu dirigování pokračoval na pražské AMU, kde absolvoval u F. Vajnara. Během studií se začal věnovat i zpěvu. Jako zpěvák se zabývá provozováním tzv. staré hudby a je stálým hostem Národního divadla v Praze, kde v současné době vystupuje mimo jiné po boku Soni Červené v opeře A. Březiny *Zítřka se bude*. Za tento výkon byl nominován na cenu Alfreda Radoka. Se sborem VOX nymburgensis získal řadu ocenění na mezinárodních soutěžích.

Orchestr BERG je špičkové mladé těleso, které přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí divácky atraktivní a inovátorské projekty, soustřeďuje se na uvádění současné hudby a hudby 20. století. Tu kombinuje například s divadlem, filmem, baletem, pantomimou, videoartem apod., vystupuje často mimo tradiční sály. Prostřednictvím objednávek nových děl u českých skladatelů především mladé generace pomáhá vytvářet nové hodnoty a investuje do budoucnosti hudby a umění. Má na svém kontě desítky světových premiér a ještě mnohem více českých premiér světových skladatelů. Ke koncertní činnosti orchestru patří vystoupení na mezinárodních festivalech a významných domácích pódii. Spolupracuje s baletem Národního divadla (*Ibbur, Zlatovláska*). Vedle mnoha záznamů pro Český rozhlas, na CD nebo k pořadu pro Českou televizi se těleso prezentuje i na DVD s live nahrávkou baletu *Zlatovláska* (Supraphon). Orchestr BERG již několik let připravuje oblíbené koncerty pro děti. K nejvýznamnějším projektům z poslední doby patří hudebně divadelní inscenace *Schwarz auf Weiss* (Černé na bílém) německého skladatele a divadelníka Heinerja Goebbelse, živý doprovod Dreyerova němého filmu *Utrpení Panny orleánské* hudbou litevského skladatele Broniuse Kutavičiuse nebo loňský scénický koncert timING na Nové scéně Národního divadla (kde bylo mj. uvedeno v české premiéře legendární dílo Györgye Ligetiho *Poème symphonique* pro 100 metronomů).

Peter Vrábek je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil orchestr BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes Orchestr BERG oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

CO SE DĚJE V BERGU

ORCHESTR BERG ŽIVĚ V SÍTI EVROPSKÝCH ROZHLASŮ + videopřenos

SNY A MODLITBY – židovské inspirace

26. března 2012, Španělská synagoga v Praze

Na koncertě pořádaném v rámci koncertní sezóny Eurorádia exceloval mimo jiné klarinetista Irvin Venyš, který v jeho průběhu zvládl vystřídat hned tři druhy klarinetů. Také výkon sopránistky Ireny Troupové i její autenticky znějící hebrejštinu ocenili posluchači ve Španělské synagoze dlouhým potleskem. Živě se koncert dostal k posluchačům Českého rozhlasu a šesti jiných evropských stanic, ze záznamu koncert uslyší nejen v dalších evropských zemích, ale například i na Novém Zélandu nebo v Austrálii.

SRDEČNĚ ZVEME NA DALŠÍ KONCERT CYKLU 8xBERG2012

marianum | duchovní

... rozeznělý chrám, stínohry, mystika

středa 9. května v 19.45h

kostel Nejsvětějšího Salvátora (Křižovnické nám., P1)

Slavomír Hořínska – Litaniae Lauretanae & Magnificat (světová premiéra)

Arvo Pärt – Stabat Mater

Magdalena Bartáková – stínohry

Tiburtina Ensemble & Barbora Sojková (soprán, umělecká vedoucí)

Orchestr BERG & dirigent Peter Vrábel

Hudba bude znít ze všech stran, jednotlivé části koncertu propojí scénické prvky inspirované v liturgii, stínohrami ožije monumentální výtvarný objekt z vrstveného papíru. To vše v nádherném prostoru kostela Nejsvětějšího Salvátora.

Vznik a premiérové uvedení Magnificat Slavomíra Hořínska podpořili Martina a Radvan Bahbouhovi prostřednictvím nového dárcovského programu Patron pro premiéru.

PATRON PRO PREMIÉRU

BUĎTE SPOLU S NÁMI PRŮKOPNÍKY NOVÉHO ZPŮSOBU PODPORY UMĚNÍ - STAŇTE SE PATRONEM NOVÉHO DÍLA!

Váš dar přímo podpoří vybraného mladého skladatele a premiérové uvedení nového díla. Svoji premiéru můžete věnovat darem někomu z Vašich blízkých. Nebo se domluvíte na společném patronství s přáteli!

CO NA VÁS ČEKÁ?

UNIKÁTNÍ ZÁŽITEK

- patron a jeho hosté mají přístup na vybranou zkoušku orchestru

A DALŠÍ BONUSY

- vstupenky s rezervací
- partitura s podpisem skladatele
- fotografie a CD se záznamem koncertu
- CD NUBERG se všemi novými díly sezóny 8xBERG2012

Patron je zmíněn na pozvánkách, v programové brožuře, na internetu - ve speciální sekci věnované dárcům a také na stránce koncertu atd. Patron je také dále zmiňován v souvislosti s dílem i v rámci soutěže NUBERG na CD i poslechovém webu.

dar jednotlivce: 25 000 Kč / dar společnosti: 50 000 Kč

Dary našemu občanskému sdružení lze odečíst z daňového základu.

V případě dotazů bez obav kontaktujte slečnu Kateřinu Košťálovou.

T: 731 151 536, E: katerina@berg.cz

TĚŠÍME SE NA VÁS!

Redakce: Kateřina Košťálová a Eva Kesslová

Korektura: Alena Miltová